

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

STROKOVNE ZASNOVE VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE za območje občine ŠKOFLJICA

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorka
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalec

Ljubljana, februar 2008

Tržaška 4, p.p. 398, SI-1001 Ljubljana Registracija: 1/32177/03, Matična številka: 1423215002
telefon: +386 (0)1 241 07 00, telefaks: +386 (0)1 425 61 12 Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
e-pošta: tajnistvo.oeljubljana@zvkds.si Registrska številka: 5525255195, Davčna številka: 45991413
<http://www.zvkds.si> Ziro račun: 50100-609-000-0010719

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	5
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	6
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	6
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	7
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	8
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	8
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	8
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	9
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	9
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	9
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	10
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	11
EŠD.....	13
IME ENOTE	13
SDP	14

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljalec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdela Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Škofljica so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne podlage s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih setavin dolgoročnega plana občine Škofljica (Ljubljana, januar, 2003).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Škofljica naslednje (kulturnavarstvene) smernice:

- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Občine Škofljica (Ljubljana, januar, 2007).**
- **Smernice varstva kulturne dediščine za Prostorski red Občine Škofljica (Ljubljana, januar, 2007).**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisni,...) se morajo spremenjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnavarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovno varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Škofljica izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričajoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Škofljica.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.i.m. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.i.m. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.i.m. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Lokalni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi p.c. sv. Simona in Jude na Pijavi gorici in sv. Urha v Zaklancu za kulturna spomenika (Ur.l. RS, št. 10/1992);
- Odlok o razglasitvi arheološkega terena in župne cerkve sv. Marjete na Golem za kulturna in zgodovinska spomenika spomenika (Ur.l. RS, št. 23/1997);
- Sklep o razglasitvi hiše Želimalje 9 za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS, št.53/2002).

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzijske vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za dosego prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezeno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobij, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detaili itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd.).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselnno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvajalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabarični, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskeh zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovo z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovo drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprt prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefsa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranljeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevarske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabbam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselnog dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici ozziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
11381	Babna Gorica - Arheološko območje Grmez	1	2		arheološka dediščina
11379	Babna Gorica - Naselbina Babna Gorica	1	2		arheološka dediščina
11382	Babna Gorica - Rimska cesta	1	2		arheološka dediščina
12500	Babna Gorica - Ruševine tovarne Torfanstalt	2	2		stavbna dediščina
26304	Brezje pri Smrjenah - Grobnica padlih	5	2		memorialna dediščina
520163	Brezje pri Smrjenah - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
24397	Glinek - Domačija Glinek 7	2	2		stavbna dediščina
9250	Golo - Arheološko najdišče pri cerkvi sv. Marjete	1	1		arheološka dediščina
24396	Gorenje Blato - Domačija Gorenje Blato 18	2	2		stavbna dediščina
26311	Gorenje Blato - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
24388	Gorenje Blato - Kašča pri domačiji Gorenje Blato 11	2	2		stavbna dediščina
16739	Gradišče nad Pijavo Gorico - Arheološko najdišče Gradišče	1	2		arheološka dediščina
2720	Gradišče nad Pijavo Gorico - Cerkev sv. Primoža in Felicijana	3	2		stavbna dediščina
17264	Gradišče nad Pijavo Gorico - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
2531	Gumnišče - Cerkev sv. Duha	3	2		stavbna dediščina
17266	Gumnišče - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
24390	Gumnišče - Kulturna krajina Rogoče	11	2		kulturna krajina
551181	Gumnišče - Spomenik zbirališču borcev	2	2		stavbna dediščina
24386	Gumnišče - Toplar severozahodno od cerkve	2	2		stavbna dediščina
14912	Klada - Grobišče	1	2		arheološka dediščina
520164	Klada - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
16740	Lanišče - Arheološko najdišče Rupa	1	2		arheološka dediščina
2532	Lanišče - Cerkev sv. Uršule	3	2		stavbna dediščina
9698	Lanišče - Grad Lisičje	2	1		stavbna dediščina
27647	Lanišče - Toplar pri hiši Lanišče 29	2	2		stavbna dediščina
24395	Lanišče - Vaško jedro	7	2		naselbinska dediščina
27362	Lanišče - Vodni zbiralnik v Lisičjem	2	2		stavbna dediščina
11565	Lavrica - Arheološko najdišče Lavrica	1	2		arheološka dediščina
13431	Lavrica - Domačija Dolenjska 372	2	2		stavbna dediščina
24412	Lavrica - Domačija Srednjevaška 85	2	2		stavbna dediščina
24413	Lavrica - Gospodarska poslopja in razpelo v Zadnji vasi	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
13432	Lavrica - Gostilna Božič	2	2		stavbna dediščina
591192	Lavrica - Kapelica pri hiši Dolenjska 262	3	2		stavbna dediščina
26310	Lavrica - Kapelica v Hrastariji pod Debelim hribom	3	2		stavbna dediščina
520172	Lavrica - Spomenik bojem za osvoboditev	5	2		memorialna dediščina
551023	Lavrica - Spomenik na Klenu pri Selah	2	2		stavbna dediščina
12497	Lavrica - Železniško postajališče Lavrica	2	2		stavbna dediščina
9368	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1	2	valor	arheološka dediščina
11741	Ljubljana - Drevak na Rudniku	1	2		arheološka dediščina
11819	Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	11	2		kulturna krajina
24399	Orle - Domačija Orle 11	2	2		stavbna dediščina
520153	Orle - Kapelica v Zgornjem Koncu	3	2		stavbna dediščina
24389	Orle - Pod nasproti hiše Orle 33	2	2		stavbna dediščina
24394	Orle - Vas	7	2		naselbinska dediščina
1854	Pijava Gorica - Cerkev sv. Simona in Juda	3	1		stavbna dediščina
18696	Pijava Gorica - Hiša Gasilska brez številke	2	2		stavbna dediščina
18697	Pijava Gorica - Hiša Zagoriška brez številke	2	2		stavbna dediščina
26308	Pijava Gorica - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
11418	Pijava gorica - Naselbina Pijavski hrib	1	2		arheološka dediščina
24393	Pijava Gorica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
24400	Pleše - Domačija Pleše 11	2	2		stavbna dediščina
24392	Pleše - Vas	7	2		naselbinska dediščina
14913	Podmolnik - Gradišče z grobišči Molnik	1	2		arheološka dediščina
520155	Reber pri Škofljici - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
11426	Škofljica - Arheološko najdišče Breg	1	2		arheološka dediščina
4157	Škofljica - Cerkev sv. Cirila in Metoda	3	2		stavbna dediščina
11923	Škofljica - Domačija Dolenjska 477	2	2		stavbna dediščina
11918	Škofljica - Domačija pri Špančku	2	2		stavbna dediščina
11921	Škofljica - Domačija Šmarska 28	2	2		stavbna dediščina
11922	Škofljica - Gospodarski poslopji pri hiši Šmarska 24	2	2		stavbna dediščina
11919	Škofljica - Hiša Kočevska 1	2	2		stavbna dediščina
24385	Škofljica - Hiša Ob pošti 11	2	2		stavbna dediščina
9664	Škofljica - Hiša Ob pošti 23	2	2		stavbna dediščina
520158	Škofljica - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
23588	Škofljica - Naselbina Novi tali	1	2		arheološka

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
					dediščina
520171	Škofljica - Spomenik NOV	5	2		memorialna dediščina
26729	Škofljica - Znamenje	2	2		stavbna dediščina
15947	Vrh nad Želimljami - Arheološko najdišče sv. Peter	1	2		arheološka dediščina
2719	Vrh nad Želimljami - Cerkev sv. Petra	3	1		stavbna dediščina
23623	Vrh nad Želimljami - Gospodarsko poslopje severozahodno od hiše Vrh 9	2	2		stavbna dediščina
19780	Vrh nad Želimljami - Toplar na domačiji Vrh nad Želimljami 11	2	2		stavbna dediščina
24391	Vrh nad Želimljami - Vas	7	2		naselbinska dediščina
26306	Zalog pri Škofljici - Francoska kapelica	3	2		stavbna dediščina
26305	Zalog pri Škofljici - Grobnica padlim	5	2		memorialna dediščina
24387	Zalog pri Škofljici - Toplar na domačiji Zalog pri Škofljici 6	2	2		stavbna dediščina
2718	Želimlje - Cerkev sv. Vida	3	2		stavbna dediščina
12674	Želimlje - Graščina Namršelj	2	2		stavbna dediščina
897	Želimlje - Hiša Želimlje 10	2	2		stavbna dediščina
9820	Želimlje - Hiša Želimlje 9	2	1		stavbna dediščina
12675	Želimlje - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
12676	Želimlje - Kapelica sv. Vida	3	2		stavbna dediščina
24398	Želimlje - Kozolec in sušilnici ob cesti	2	2		stavbna dediščina
18462	Želimlje - Kulturna krajina Želimejska dolina	11	2		kulturna krajina
12537	Želimlje - Mlin	2	2		stavbna dediščina
12677	Želimlje - Razpelo pri hiši Želimlje 28	3	2		stavbna dediščina
551160	Želimlje - Stari grad	1	2		arheološka dediščina
12678	Želimlje - Župnišče	2	2		stavbna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
0		neznano
1		arheološka dediščina
2		profana stavbna dediščina
3		sakralna stavbna dediščina
4		sakralno profana stavbna ded.
5		memorialna dediščina

	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.